

Danskerne's Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskerne's Historie Online

Danskerne's Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennytte forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskerne's Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Efterretninger
om
det von Westenske Institut

for

Skoleaaret 1846 & 47.

Bed

H. G. Bohr,
Skolens Bestyrer.

Kjøbenhavn.

Troft i det Berlingste Officin.

1847.

Efterretninger

for

Skoleaaret 1846 — 47.

Udfaldet af Cramen Artium for Skolens Dimittender Aar 1846.

De Dimitteredes Navne.	Franſ.	Fysf.	Geometri.	Writthetit.	Historie.	Geographi.	Religion.	Spracſt.	Grecſt.	Latinſt Stil.	Latin.	Mitarbejdeſſe i Møversmalet.	Hoved- charakter.
Noede, Niels Johan Ludvig	Laud.	Laud.	Laud.	Laud.	Laud.	Laud.	Laud.	Laud.	Laud.	L. p. c.	Laud.	Laud.	<u>Laudabilis.</u>
Petri, Frederik Carl	Laud.	Laud.	H. ill.	Laud.	Laud.	Laud.	Laud.	Laud.	Land.	L. p. c.	Laud.	H. ill.	<u>Laudabilis.</u>

Umiddelbart efter Examen i 1846 eller i Løbet af Skoleaaret ere følgende Disciple udtraadte
af øverste Realklasse med følgende Charakterer ved sidste Skoleeramen.

	Eng. Engelsk	Dan. Dansk	Nor. Norsk	Swe. Svensk	Fr. Français	Ital. Italiano	Span. Español	Port. Portuguese	Eng. English	Fr. Français	Spa. Español	Ital. Italiano	Port. Portuguese	Eng. English	Fr. Français	Spa. Español	Ital. Italiano	Port. Portuguese	Eng. English	Fr. Français	Spa. Español	Ital. Italiano	Port. Portuguese	Hoved- charakter	
Lengniet, Carl Christian Emil	Ug?	Mg	Mg	Ug?	Ug?	Mg	Ug?	G	Mg	Ug?	Ug?	G	Mg?	Mg+	Ug	Ug	Mg	Mg. godt +	Ansat paa et Handelscomptoir.						
Hansen, Gregor Valdemar	Mg	Mg?	Ug	Mg	Ug?	G	Mg+	Mg	Ug?	Ug	Ug+	Mg	Mg	Mg?	Mg	Ug	Mg.	godt	Anbragt i et mechanist Værkssted.						
Augustinus, Ludvig Anton Christian	Mg	Tg+	Mg	G?	Ug?	G?	Ug?	G+	Ug?	Ug	Ug+	Mg	Mg	Mg?	Mg	Ug	Mg.	godt	Vestemt til hanbelen.						
Lund, Jørgen Christian Laurits	Mg	G	Mg?	Mdl	Mg	Tg?	Mg?	Tg	G	Mg?	G	G+	Mg	Ug	G	Mg+	Godi+	Forberedes til Høstolexamen.							
Blaab, Carl Emil	Tg+	G+	Mg?	Tg?	G	Md?	Mg	Tg+	Mg?	G	Mg+	Tg	G	G	Mg?	Mg?	Godt	Ansat paa et Maglercomptoir.							
Schmidt, Johan Christian Carl	Mg?	G	G+	G	G+	G	G+	Tg	Tg	Mdl	Mg?	Mdl	Mg	G	G+	Mg+	Godt	Anbragt ved hanbelen.							
Herold, Rudolf Frederik Christian	Mg?	G+	Mg	Tg+	Tg	Mdl	Mg?	G	G+	Mg+	Mg	Mdl	Tg?	Mdl	G	Mg?	Godt?	Anbragt paa et Handelscomptoir.							
Holmblad, Josva From	Si	Tg?	G	Mdl?	Tg?	O	G+	Mdl	Tg	Mg?	G+	G?	G+	G	G?	G?	Tem. godt								
Wedel - Carlsberg, Wolfgang Christian	Indkom efter Examen, udgik i Slutningen af Skoleaaret, underlaaede sig Forberedelsesexamnen ved Universitetet med Charakteren Godt.																		Forbereder sig til polytechnisk Examnen.						

Schema over den ugentlige

	VIII.		VII.		VI.		V.	
	A.	B.	A.	B.	A.	B.	A.	B.
Dans	2		2		2		2	1
Tyds	2		2	2	2	2	2	2
Fran	2		3	1	3	1	2	2
Engels	»		»	3	3		»	3
Latin	2	8	10		10	»	8	»
Græs	6		4	»	5	»	5	»
Hebrais	3	2	»		»	»	»	
Religion	3		2		2		2	
Historie	1	2	2	1	2	1	2	1
Geographi	1	1	2		2		2	
Naturhistorie	»		»		»	2	2	
Physik	»	1	1		»		»	
Mathematik	4		3		3		3	
Regning	»		1	2	1	2	2	1
Skrivning	»		»	2	1	2	1	1
Tegning	»		»	2	»	2	»	2
Sang	»	2	2		2		2	
Gymnasiuk	»	2	2		2		2	
	37	37	36	35	37	37	37	37

8de Klasse er den øverste, ved B betegnes Realklassen undtagen i 8de Klasse, hvor Afdelingen B er en Overgang til det næste Aars Kursus i A.

Timefordeling i Skoleaaret.

	IV.		III.	II.	I.
	A.	B.			
Dans	3	1	6	7	10
Tydst	4		5	6	2
Fraanst	3	1	5	»	»
Engelsk	»	3	»	»	»
Latin	10	»	»	»	»
Græst	»		»	»	»
Hebraisk	»		»	»	»
Religion	2		2	2	3
Historie	2		2	2	»
Geographi	2		2	2	2
Naturhistorie	2		2	3	»
Physik	»		»	»	»
Mathematik	»		»	»	»
Regning	2	1	3	4	5
Skrivning	2	2	3	4	5
Tegning	»	2	2	2	»
Sang	2		2	2	1
Gymnastik	2		2	2	2
	36	36	36	36	30

Vorberedelsesklassen har, foruden 1 daglig Refreationslime, havt 24 Undervisningstimer ugentlig, af hvilke de 6 ere anvendte til Skrivning, 1 til Sang, 2 til Gymnastik, Resten til Stavning, Læsning, Fortælling, Afskrivning og Regning.

Ovenstaende Timefordeling har, uden i sit Princip at være undergaet nogen Forandring, Aar til Aar udviklet sig med Skolens egen Historie og har allerede længe selvstændigt naaet den samme Anordning, som af den Kgl. Direction er opstillet som Regel for de udvidede Skoler. Maar jeg nævner Principet som uforandret, da mener jeg i Hovedsagen derved, at Sprogundervisningen er betragtet som Grundvold for den formelle Udvikling, ligesom Skolen i sin Tid var blandt de første, der benyttede det Dansk, forandrede Anstuelser medførte, idet den brugte det danske og de øvrige nyere Sprog i en fremadskridende Række som Middel til Udvikling af Barnets Begreb og henviste de døde Sprog til en mere fremrykket Alder, hvor den større Modenhed, den mere udviklede Sprogsands lettere kunde med Bevidsthed optage de døde Sprogs mere fremmede Former og gennem dem berige og styrke det allerede vundne Sprogbegreb. Men netop i denne Anordning ligger ogsaa Skolens Streben efter at tilbagefylde den Hulhed, der forverler Tænkningens Indhold med den blotte Form, der troer at uddanne Barnets Forstand ved at opfille det tomme Begreb af en Sætning og dens Dele uden at sørge for, at Barnet har Stoffet inde, hvorom Begrebet skal slutte sig, eller rettere hvoraf det skal udvikle sig, ligesom ethvert andet Liv skaber sin Form. Hvorledes Skolen iovrigt har stræbt at lade sin Virksomhed befrugtes af den Anvisning, Barnets egen naturlige Udvikling giver, herer ei nærmest her hid; som en Belysning af ovenstaende Schema vil jeg blot angive, hvorledes ogsaa dets Anordning i sin Udvikling har sigtet til samme Maal.

Det er aabenbart en Ulempe for den ligelige Uddannelse af Tænkningens Indhold og dens Form, at Sprogundervisningen, paa hvilken Barnets Dannelsse grundlægges, med en historisk Nodvendighed frembyder et saa mangefoldt Stof. Gjennem 5 eller 6 Sprog for den studerende, gjennem 4 Sprog for Real-Disciplen skal Sprogbegrebet dannes; ved ethvert Aars Kursus gør en ny Formlære nye Forbringer til Lærerens og Barnets mechaniske Flid paa samme Tid, som

Undervisningsstoffs Tilvært i det Hele gjør den største Dekonomi nødig med Anvisning af Sprogenes respective Timetal^{*)}; her ligger da den Ulykke nær, dels, at de forskellige Sproglærere ikke virke i en formel Harmoni, der ved de samme Udtryk for de samme Begreber letter Disciplen Orienteringen; dels er en Lærer i en tredobbelt Nod med at indove sit Sprogs Eiendommeligheder, fastholde den almindelige Grammatiks Begreber og at indblæse Livets Fylde i den hele Skabning; der hører Forstand, Sindighed, Kraft, Talent til paa hvert enkelt Stadium at begrænse sig med Bevidsthed, til i hver enkelt Time at kunne sige: det vil jeg have udrettet, og det har jeg udrettet. Og dog er det aldeles nødvendigt, at den Lærer, der skal fremme sit Værk maa have denne Oversigt: han maa ved Skoleaarets Begyndelse kunne udkaste Schemaet til sin Bygning og ved Aarets Udgang see det fast og udfyldt. Fortræffelige Hjælpemidler til Opnæelsen af Enhed og Oversigt er en stadig Meddeelse mellem Lærerne, ikke blot Lærermøder, der vistnok have deres store Nyte navnlig ved den officielle Charakter, de meddele deres Udbytte, men ogsaa ved saadanne daglige Samtaler og Meddeelser, som Interesse for Gjenstanden gjør saa naturlige og underholdende. Og dog vil der navnlig for Mellemklassernes Sproglærere ligge en tung Byrde at løfte; thi netop i Mellemklasserne ligger Stoffet i sin Gæring paa samme Tid, som det forøger sig, netop der skal det Eiendommelige adskille sig, det Ensartede sammentræde, Formen faststilles, Begrebet modnes.

Men netop her er det derfor ogsaa den schematiske Anordnings Pligt at række Sproglæreren fremfor Alle en hjælpende Haand og navnlig ved med Bestemthed at opfatte og

^{*)} I Tyskland stiller Forholdet sig i denne Henseende langt lettere, da Modersmalet der paa Grund af sin større europæiske Betydning med stor Lethed haandhæver sin naturlige Overmagt og kun faaer to af de moderne Sprog ved Siden af sig, medens vort Modersmaal maa indromme den behørige Plads til tre af dem.

henlægge Tyngdepunktet for Undervisningen. I vor Skoles Historie har denne Streben efter at lægge en bestemt Grundvold, over hvilken siden det flerartede Stof funde opfores, tidligere vist sig ved efterhaanden at udskyde et Sprog fra en lavere Klasse for at henlægge dets Elementer til den højere, hvori den større Modenhed hos Disciplene funde gjøre en Tilegnelse i kortere Tid mulig, en Udvæi, der, anvendt med strængt Maadehold og behorigt Hensyn til Mellemklassernes Tarv, har frembragt store Fordeler; saaledes er efter Latinen efterhaanden Fransken udflydt fra Elementarklasserne, hvor disse Sprog tidligere toge deres Begyndelse.

Saaledes som paa ovenstaende Tabel Timefordelingen af Sprogene viser sig, navnlig for de fem laveste Realklasser, har det været Hensigten i formel Henseende at udvikle og faststille de almindeligste Sprogbegreber, Læren om Ordklasserne og den enkelte Sætning i de tre laveste klasser, hvor Sprogene have det aldeles overvejende Timetal, der tillige funde sætte istand til at meddele det Indhold, som Disciplens Alder funde modtage. Naar saaledes den elementære Grund var lagt fast, blev Sprogstoffet i 4de Klasse B. omrent ligelig fordelt for at skaffe hver enkelt Eiendommelighed det berettigede Naaderum. Enheden i Fremgangsmaaden blev vedligeholdt ved Lærermoder, ved mundtlige og skriftlige Meddelelser; Bestyreren meddelte hyppigt, undertiden ugentlig, de enkelte Sproglæreres den almindelige Opgave, der hørte til Ugens Orden. I anden og tredie Klasse har den danske og tydske Undervisning været overdraget til den samme Lærer, Noget som jeg høiligt glæder mig over, at Omstændighederne have tilladt; en Lærer med 13 Sprogtimer i anden Klasse og 11 i tredie er Herre over sit Stof og dets Form.

I midlertid vil det af disse Bemærkninger fremgaae, at jeg ikke anser Sammenhængen i Sprogundervisningen i 4de og 5te Realklasse for saa tydeligt betegnet i den schematiske Anordning, som det funde være mit Ønske at gøre det. Det er lykkedes mig for det følgende Aars Schema at opstille i Timetabellen et nærmere Uddtryk af min Tanke: den tydske

Sprogundervisning vil blive adskilt for den studerende Afdeling og Realafdelingen; den sidste vil faae 6 Timers ugentlige Undervisning i Tydsk, der tilligemed de danske Timer ville blive overdragne til een Lærer, den samme, der hidindtil har ledet Undervisningen i 2den og 3die Klasse. Det heldige Resultat af denne Anordning beroer naturligvis ikke saameget paa Opstillingen selv, som det hviler paa det Haab, at Skolen formaer til sin Raadighed at stille Kræfter, der kunne beherske Undervisningen i to Sprog. Saaledes vil Sprogundervisningens Tyngdepunkt ligge for Real-Mellemklasserne paa Tydsk og Engelsk ligesom for de studerende Klasser paa Latin og Græsk.

De øvrige Sprogtimer ville være fælles for Klassernes studerende og Real-Afdeling med det samme Timeantal. Gavnigheden af denne fælles Undervisning i enkelte Discipliner har Erfaringen for mig paa en overbevisende Maade bekræftet. Sprogudviklingen er hos Disciple, der forresten have modtaget deres Dannelsse paa en aldeles ensartet Maade, foregaat ad tildels forskellige Veie; Foreningen i de enkelte Discipliner afdækter ofte formen sin Hemmelighed og klarer Begrebet gennem Lærerrens Medium. I denne Henseende tillægger jeg ogsaa navnlig de fælles historiske Timer stor Vigtighed. Det forskellige Stof, Klassens to Afdelinger medbringe enten fra den klassiske eller nationale Mark, hvorpaa enhver af dem fortrinsvis færdes, befrugter den fælles Undervisning, Klassen slutter sig modsigende eller beundrende om enkelte mere begavede Disciple; Kræfterne komme i Bevægelse, den videnskabelige Interesse er vunden.

Lærerne.

Hr. Ancker, E. F., underviser i Engelsk i 4 B.

— Baudiz, A., Cand. Phil., underv. i Tydsk i 1., 4.
og 5. Klasse.

— Bay, S. A., Cand. Phil., underv. i Fransk i 3. og
4. Kl.

- Hr. Beck, J. N., Cand. Philos. underv. i Mathematik i 6.
og 7. Kl. Han er Bibliothekar.
- Berg, P. C., Cand. Theol. Lærer ved Landkademiet, underv. i Mathematik i 8. Kl.
- Berg, L., underv. i Hist. og Geogr. i 7. og 8. Kl.,
i Danmarks Hist. i 7 B., 6 B., 5 B.
- Berg, C., Cand. Philol., Adjunkt ved Metropolitan-
stolen, underv. i Græsk i 8 Kl.
- Vinzé, Otto, Cand. Theol. underv. i Mathematik
i 5. Kl.
- Bjerring, N. C., Cand. Philos. underv. i Fransk i
5., 6., 7. og 8. Kl.
- Boesen, E. F., Cand. Theol., underv. i Religion i
4., 5. og 6. Kl.
- Boethé, B. Joh. J., Cand. Theol., underv. i Dansk
i 2. og 3. Kl., i Tydss i 2., 3., 6., 7. og 8. Kl.
- Bohr, Harald, Cand. Theol., underv. i Religion i
1., 2., 3., 7. og 8. Kl. Lærer i Sang gjennem
alle Klasser.
- Borgen, Andr. G., Cand. Theol., Skolens Inspector.
Lærer i Skrivning i 2., 3., 4., 5., 6. og 7., i
Dansk i 1. Kl., i Regning i 3. og 4. Kl., i Bog-
holderi i 8 B.
- Bølling, D. G. M., Stud. Med., Lærer i Natur-
historie i 4. Kl.
- Dall, Fr. J., Cand. Theol., Lærer i Forberedelses-
klassen i Læsning, Fortelling, Stavning og Regning.
- Funch, C. F., Cand. Philos., Lærer i Latin i 5., i
Hebraisk i 8. Klasse.
- Holten, C. B., Cand. Polyt., underv. i Physik.
- Hoffmann, G. N. F., Arkitekt, Lærer i Tegning.
- Dhr. Holmsted & Meyer undervise i Gymnastik og
Svømming.
- Hr. Irmischer, Chr. Fr., Cand. Philos., underviser i
Fransk i 5. Kl.

- Hr. Kerrn, E. Chr., Stud. Philos., underv. i Latin i 4. og
i Græsk i 5., 6. og 7. Kl.
 — Kielson underv. i Latin i 6. Kl.
 — Rasmussen, H. B., Cand. Theol., Lærer i Dansk
i 4., 5., 6., 7. og 8. Kl.
 — Rosing, S., Cand. Theol., Lærer i Engelsk i alle
Realklasser undtagen i 4. Kl.
 — Rugaard, D. E., Lærer i Regning i 1., 2., 6. og 7.;
i Skrivning i Forberedelses-Kl. og i 1. Kl.
 — Baupell, Chr. Th., Cand. Theol., underv. i Natur-
historie i 2., 3., 5. og 6. Kl.
 — Wolff, Chr., Cand. Theol., Lærer i Regn. i 5. Kl.
Bestyreren underviser i Latin og Historie i 8. Kl., i Historie
i 7. Kl., i Historie og Geographi i 2. og 3. Kl.
og i Geographi i 1. Kl.

De officielle Faglærermøder til nærmere Aftale om
og Begrundelse af Skoleaarets Plan blevne afholdte i October
Maaned 1846.

Omfangen af hvad der i indeværende Åar er læst og præsteret.

Sde Klasse.

Latin A & B. Sall. Cat. Liv. 23de Bog. Cic.
oratt. in Cat. **iv.** Cic. De off. lib. 1—2. Hor. Ep. 1ste
Bog. Virg. **AEn.** 1ste og 4de Bog. Bojesens Antiqui-
teter med Udvælg. Madvigs Grammatik. Moriz's My-
thologi. 85 Stile og 16 Overs. fra Latin til Dansk.

A. Liv. 22de Bog. Cic. pro Roseio Am. Cicero
de off. 3die Bog. Hor. Od. 1ste og 2den Bog. Hor.
Ep. 2den Bog og Ars poëtica. Virg. 2den Bog.

Græsk. Xenophons Hellenica 3die og 4de Bog;
Lysias's Tale mod Eratosthenes; Plato's Phædon;
Homers Iliade 9de Bog. Repeteret den gr. Formlære

efter Lange. Læst Tempus- og Modus-læren efter Mads-
vigs græsse Ordfeiningslære og inddovet samme nu og da ved
extemporeret Oversættelse af Bergs græsse Grammelsamling.
I Bojesens græsse Antiquiteter er læst: Oversigt over
Attikas Historie og Afsnittene om Foreningspunkter for hele
Hellas og for enkelte Dele deraf og om Kolonialforholdene.

Hebraist. A. Det bestemte Pensum til Examen
Artium. B. Det Vigtigste af Grammatiken (Lindberg), de
4 første Capp. af Genesis.

Dansk. Foredraget 1) et Udtog af Danmarks Litteratur-
historie. 2) De vigtigste Retskrivningsregler. Oplæst for-
skellige, især dramatiske Digtninger af nyere Forfattere. Stil
2 Gange maanedligt. De vigtigste Spørgsmaal, der ere
behandlede som skriftlige Opgaver, dels i Dansk, dels i
Religion ere følgende: 1) Grækernes Gjæsfrihed i Sammen-
ligning med Nutidens. 2) I Noden udvikles Kræfterne.
3) Et Billede af et Folk, som gaaer en højere Udvikling
imedt ligeoverfor et, som stunder mod sin Undergang. 4) Alt
har sin Tid. 5) Kunstens Betydning i den klassiske Oldtid.
6) En kritisk Burdering af en selvvælgte holbergss Komødie.
7) En Udvikling og Afgrændsning af Begrebet Uafhængighed.
8) Hvorledes opfattes Livet efter Doden i de vigtigste uchristne
Religioner? 9) En Sammensvoren. 10) Ordets Magt.
11) Hvor har Menneskets Lyst til Forandring sin Grund,
samt hvori ytrer den sig? 12) Hvad forstaaes ved Naad-
vildhed? dens Grund og Følger. 13) Hvorvidt bør Kunsten
staae i Religionens Tjeneste? 14) Vel født er nok en Trost,
dog bedre vel opdragten. 15) Et Folketing. 16) Hvad for-
staaer den Dannede ved Otium, samt hvorledes benytter han
det? 17) Om Krigen som Kulturens Nedskab. 18) At an-
stille en Sammenligning mellem den Tilstand, hvor Formuen
er fælles, og den, hvor Formuen er forskellig fordelt, med
Hensyn til den moraliske Fordel, som disse Tilstande maatte
frembyde. 19) At udvise det theologiske Bevis for Guds
Tilværelse. 20) At udvise Forholdet mellem Netsærdighed
og Kjærlighed, saavel betragtede som Egenskaber hos Gud som

ogsaa som Dyder hos Mennesket. 21) Hvorvidt er Faste nødvendig eller gavnlig ifolge Christendommens Lære? 22) At forklare det Symbolske ved det jodiske Tempels Indretning og ved de jodiske Øfringer. 23) At forklare det bibelske Udtryk: Herren er Hjertekjendere i, og udvise saavel det Trostende som det Forstående ved denne Tanke. 24) At forklare den bibelske Beretning om Syndefaldet. 25) At fremstille, hvorledes de messianiske Spaadomme fremtraadte ved Christi Tid, og hvorledes Christus udviste dem. 26) Jødernes politiske og religiøse Tilstand under Dommerne. 27) „Altting maa tjene dem til Gode, som elsker Gud.“ 28) At fremstille Apostelen Peters og Johannes's Charakter. 29) At udvise det Bibelsted: Hvad som er født af Kjød, er Kjød, og hvad som er født af Aand, er Aand. 30) At fremstille Christi og Apostlenes Dom om Hedningernes Adkomst til Christendommen, og hvorledes Hedningerne opnaaede Indlemmelse i Christi Kirke. 31) At bestemme Forfatter, Affattelsfestid og den profetiske Ejendommelighed for Esaiæ Bog. 32) „Kjærlighed er Lovens Fylde.“ 33) Efterat have udvist Sagnets Forhold til den egentlige Historie, estervises der, at der i Israeliternes historiske Vøger findes Sagn, og der undersøges hvorvidt dette maatte forringe disse Skrifters religiøse Betydning.

Tydsk. Grammatikens Formlære og Syntax efter Nung. Schiller: Die Nauber; 2 Aftter af Kabale und Liebe, samt 1 Aft af Lessings Nathan der Weise. I Oversættelse fra Dansk til Tysk jævnlig Øvelse; dertil benyttet omrent 30 Sider efter Herslebs Bibelhistorie og Kofods Historie. 1 Stil hver 14de Dag.

Fransk. Af lectures franaises af B. Bjerring: la terreur en Alsace, souvenirs de Majorque, og discours d'ouverture d'un cours historique par Michelet. Mademoiselle de Belle-Isle af Alex. Dumas og Hernani af Victor Hugo. Syntaxe af Borring's Grammaire française. 14 Stile.

Religion. Herslebs Bibelhistorie suppleret i Henseende til det gamle og nye Testamente Skrifter. *Højtægts*

τῶν ἀποστόλων. Af Balles Lærebog det 1., 2., 3. og 6.
Kap. med tilfsiede Bemærkninger.

Historie. A & B. Danmarks Historie efter Allens
Værebog. Køfods Værebog: Den gamle Historie. Norge
og Sverrig indtil Døphoret af Foreningen med Danmark.
Frankrig og England.

A. Alt det Ærige af Køfods Værebog.

Geographi. A. Hele Geographien efter Belschows
Værebog, den physiske Geographi vidløftigere.

B. Østrrig, Tyrkiet, Grækenland, Asien, Afrika, Amerika,
og Australien.

Mathematik. Efter Bergs „Geometri og almindelige
Mathematik“, er læst Afsnittet om Figurers Fladeindhold og
om Beregning af regulære Polygoners Sider og Radier. I
Algebra Ligninger af 2den Grad. Skolens hele Pensum er
underkastet en udvidende og fuldstændiggjørende Repetition.
Ved analytisk Oplosning af geometriske Problemer og Con-
structioner af algebraiske Udtryk, samt ved numeriske Op-
gaver er det optagne Stof bearbeidet og bragt i Bevægelse
hos Eleverne. Ugentlig er et skriftligt Arbeide udført hjemme.

Physik. Faste og flydende Legemers Vægt efter
Diktat.

Anm. 8de Realklasse, der begyndte med 3 Disciple
og i Året 1. svandt ind til 1, har ikke funnet repræsentere
en Klasse efter det Schema, der var udfastet for den. Den
har haft sine Timer tilfælles med 7de Klasse; dog gaves sær-
skilt Undervisning i Bogholderi og tildels i Engelsk.

Bogholderi. Efter en forfattet Indledning, hvori
Disciplen er gjort opmærksom paa Bogføringens Nutte og
Nødvendighed i Almindelighed, ere Handelsbogholderiets Grund-
begreber og Grundsætninger samt det Bigtigste af Berelleren
blevet ham meddelt, hvorefter der i Året 1. er ført et
fuldstændigt dobbelt italiensk Bogholderi for 2 Maaneder med
tilhørende Korrespondence. For at gjøre Forretningsgangen
mere levende og interessant for Disciplen er der konstitueret
et Handelshus med et bestemt Firma, der saavel med inden-

landst som udenlandst virkelig existerende Huse ei alene har drevet Forretninger for egen Negning, men ogsaa stadig be-
skæftiget sig med Kommissionshandel og tildels Berelforretninger.

I Engelsk er førstlæst 41 Sider af A Christmas Carol by Charles Dickens, samt gjennemgaaet 23 Sider af C. F. Ankers „Progressive Øvelser til Oversættelse paa Engelsk.“

7de Klasse.

Vatin. Sall. Catilina. Cic. or. pro Roscio Am. Terentii Andria. Af Madvigs Gram., Formlæren, Orddannelseslæren; af Syntaren til 2det Uffnit og af dette udvalgte Stykker. 130 Stile.

Græsk. Xenophons Hellenica Lib. I—II. C. Bergs „udvalgte Stykker af Homer“, undtagen det 3die. Tredjers Formlære er repeteret, af Nyt er læst Orddannelseslæren og hvad der vedkommer den episke Dialekt. Af Madvigs gr. Ordförningslære er læst: Casuslæren, som er indsovet dels mundtlig ved C. Bergs Exempler af den attiske Prosa, dels skriftligt ved C. Bergs Exempler til at oversætte fra Dansk til Græsk.

Dansk. Adskillige Lektioner af Borgens Veiledning til Affattelse af Ubarbeidelser i Modersmalet, samt de 4 Ekfurser bag i Bogen. Benziens danske Gram. Sneedorff-Birchs Retskrivningslære. Holst's poet. Læsebog er blevet benyttet til Oplæsning og Analyse. 1 ugentlig Stil. Følgende Stilopgaver ere givne: 1) At paavise og udvifte Betydningen af det Ordsprog: Enhver er sig selv nærmest, sammenholdt med de Ord af den hellige Skrift: Elst Din Næste som Dig selv! 2) En Forklaring og Sammenstilling af de Gjerningsord, som afledes af Stamordet: at sætte. 3) Skuespillets Indflydelse paa Sæder og Tænkemaade. 4) Gjerningsord, som ere sammensatte med at lægge (Extemporalstil). 5) Den Fredløses Liv. 6) Hvilke følelser påatrænge sig i Afskedssieblifiket? 7) Hvorfor have mange Mennesker ingen sande Venner? 8) Moses paa Bjerget Nebo.

9) At paavise det Sande og Falske, som kan uddrages af
 Ordsproget: Enhver Dag har sin Plage. 10) Hvor i have
 Borgerfrige somoftest deres Grund, samt 11) hvilke ere
 deres vigtigste Folger? 12) Vader os leve, saalænge vi
 leve. 13) Negerslavens Liv. 14) Hvilke Fordringer stilledes
 i Oldtiden til Skjaldene, samt hvad Ven havde man at yde
 den? 15) Hvad forstaaes ved en god Aand i en Klasse,
 samt hvorvidt kan den enkelte Discipel medvirke til Tilveie-
 bringelsen og Bedligeholdelsen deraf. 16) En romersk Folke-
 forsamling. 17) En Hærførers Stemning efter en dyrekøbt
 Seir. 18) En Nigsdalerjeddels Hændelser, fortalte af den
 selv. 19) De vigtigste Taledelers steregne Forhold til hele
 Sætningen. 20) Af hvad Natur ere de Oldtidslevninger, som
 ere komne til os fra det nordiske Hedenold, samt 21) hvad
 tyde de paa med Henlyn til Datidens Sæder og Udvikling?
 22) Saamange Hoveder, saamange Sind. 23) Lykkelige Die-
 blik i Livet. 24) Seilads nedad en Flod. 25) Hvorledes
 maa en grusom Fyrste være tilmoden? 26) Hvornaar kan en
 Fyrste siges at staae i det rette Forhold til sit Folk? 27) Hvor-
 ledes have Nogle funnet ønske, at Formuen var lige fordelt
 mellem Alle, samt hvad vilde dette have tilfølge? 28) Om
 Romanlæsnings Nutte og Fordærvelighed. 29) En katholisk
 Gudstjeneste. 30) Gjendrivelse af den tidlige temmelig ud-
 bredte Fordom, at Bonden og Almuesmanden burde holdes i
 Uvidenhed. 31) Et Vikingetog. 32) Brodne Kar i alle
 Lande. 33) Forholdet mellem Moderlandet og Kolonierne.
 34) En Sandsfigur. 35) Skildringer af en Nødslidendes
 Kar med en Opfordring til at hjælpe ham. 36) Hvad
 vilde Folk sige. 37) Et selvalgt Emne. 38) At forklare
 Parablen om Klinten blandt Hveden. 39) At forklare Pa-
 rablen om Sennepskornet. 40) En Sammenligning mellem
 Katholikernes og Protestanternes Lære om Skriftemalet.
 41) En Sammenligning mellem Guds Dom i Samvittigheden
 og Menneskets Dom. 42) Efter Apostlenes Gjerninger at
 udvile, hvad der bevægede Hedningerne til at modsette sig og
 forkaste Christendommen. 43) Hvorledes bør en Christen hel-

ligholde Hviledagen og hvilke Yderligheder ere i denne Henseende at undgaae? 44) At fremstille hvorledes Christus forberedte sine Disciple til deres fremtidige Virksomhed og udviklede deres religiøse Begreber. 45) Hvilen Betydning har Prædiken i Gudstjenesten, og hvad fordres der af Tilhørerne, for at den skal have nogen paa dem? 46) Hvilen forskjellig Indflydelse kan Tanken om den nærforestaende Død have paa forskjellige Gemyter. 47) En Beskrivelse af Mongolerne og deres Dug for at erobre Verden. 48) Abelens Forhold til den svenske Krone fra 1660—1789.

Tydskf. A. & B. I Rungs st. t. Læsebog Pag. 221—235 og 263—276. I Boss's Louise 1ste, 2den og det Halve af 3die Idyl. I Grammatik repeteret Formlæren efter Rungs Schema samt gjennemgaaet Syntaxen af samme Forfatter. Dernæst har hele Klassen efter eget Valg læst større Afsnit af Klassikerne, hvori der er blevet examineret den sidste Time i hver Maaned. 16 Stile.

B. I Rungs Læsebog Pag. 90—107, 110—113, 213—221, 287—299 og 307—313. I Bresemanns større tydske Grammatik gjennemgaaet Formlærens vigtigste Momen-ter for Stilen, samt Syntaxen, saavids Sætningslæren i den enkelte Sætning angaaer. 20 Stile.

Fransk. A. & B Af la mosaïque af Prosper Mérimée 93 Sider; af recueil de morceaux en prose af C. og B. Bjerring 45 Sider. I Grammaire française af Borring repeteret hele den etymologiske Deel og lært til de la place des adverbes. 13 Stile. B. tredie, fjerde og femte Bog af Gonzalve de Cordoue, 10 Stykker af Bor- rings Stilosser mundtlig. 24 Stile.

Engelsk. The Sketch Book of Washington Irving Side 93—111, 135—152, 170—177, 259—276; Mariboes engelske Formlære. 33 Stile.

Religion. Balles Lærebog 5te, 7de og 8de Kap. med tilhørende Bemærkninger. Ny-Testamente: Apostlernes Gjerninger, og enkelte Afsnit af 1ste Korinthierbrev. 1 Udarbeidelse maanedlig.

Historie. A. & B. Køfods Lærebog: Den nyere Historie undtagen Frankrig, England og Tyskland. B. Hele Danmarks Historie efter Allens Lærebog.

Geographi. Asien, Africa, America, Australien efter Belschows Lærebog.

Mathematik. P. C. Bergs Geometri og alm. Mathematik. I Geometri til Figureres Fladeindhold og i Mathematik, hvad der fordres til Exam. Art. Af og til er der regnet mathematiske Opgaver.

Tegning. Frihaandstegning efter Fortegninger. Geometrisk Tegning. Perspektivisk Tegning. Reglerne efter Diktat.

Physik. Faste og flydende Legemers Vægts. Efter Diktat.

Regning. Repetition af det Foregaaende, samt tillige Lösnings af algebraiske Opgaver, henhørende til Ligninger af første Grad, hvorved Bergs, Meyer-Hirsch's og Fleres Samlinger af Opgaver ere benyttede.

B. Handelsregning, samt kombinerede Hovedregnings Opgaver. Klassen har nu og da fået Opgaver til at regne hjemme.

6te Klasse.

Latin. Cæsar de bello Gallico 4de Bog. Cic. orat. pro Roscio Amerino. Af Madvig's lat. Gram. er læst Formlæren og 1ste Afsnit af Syntar. 110 Stile ere frevne.

Græsk. C. Bergs græske Lærebog for andet Åars Cursus undtagen de historiske Stykker. Tredjers græske Formlære til Ordbanneslæren, dog kun hvad der vedkommer den attiske Prosa. 1 Stil ugentlig.

Dansk. Gjennemgaaet flere Lektioner af Borgens Veileitung til Udfattelse af Udarbeidelser i Modersmalet. Venziens danske Sproglære. Snedorff-Birchs Retskrivningslære. 8 Digte af Holst's poetiske Lærebog ere blevne lærte udenad og adskillige andre oplæste og gjennemgaaede. 1 Stil ugentlig. 1) En Beskrivelse af Københavns Toldbod. 2) En Valplads. 3) Et Fissterleie. 4) Et Besøg i et Fæng-

- sel. 5) Straffet Uforsigtighed. 6) At opstille og forklare Be-
tydningen af de Gjerningsord, som ere sammensatte med at
lægge. 7) Et Besøg i et Theater. 8) Udtog af Digtet:
Slaget paa Rheden. 9) Et Kloster. 10) En slagfærdig Flaade.
11) Et Jordskælv. 11) Straffet Hovmod. 13) En Fabrikby.
14) En Hedeegn. 15) Budstikken kom til vor By. 16) Den
sorte Død hemsøgte Landet, og 17) Jeg forlod mit Fædrehjem
(Angivelse af nærmere Omstændigheder). 18) Skildring af en
afvod, hjæl Stolekammerat. 19) Et Besøg i en Bjerggrube.
20) For Meget og for Lidet fordærver Alting. 21) En
Stranding. 22) Naar Noden er størt, er Hjælpen nærmest.
23) Lidet Tue vælter et stort Læs. 24) Livlig, munter,
overgiven, kaad, ellevild. 25) En Tyge Brahes Dag. 26) En
beleiret By — med 27) Charakteristik af Selvopofrelse og
Ferræderi. 28) En Svale gjør ingen Sommer. 29) En
Folkevandring. 30) Hvilke Pligter have Menneskene med
Hensyn til Dyrene? 31) Aftenen før Slaget (Et Brev).
32) Ingen kan holde Fred længere, end Naboen vil. 33) Et
Billede af Landlivet i Hostens Tid. 34) Den engelske Kapitain.
35) Morgenstund har Guld i Mund. 36) Man saae
i denne By Folk af alle Nationer. 37) Den Strænge og
den Milde. 38) Kiste, Kasse, Skrin, Veske, Daase. 39) Hvor
ligger det Træffende i Wessels Digt Hundemordet? 40) Kri-
gere af alle Vaabenarter opfyldte Leiren. 41) Et Brudstykke
af en Piligrimsreise. 42) Aarsagerne til 30aars Krigen, og
Hovedbegivenhederne i samme indtil Gustav Adolphs Død.
43) Fortsættelse til 4648. 44) Korstogene. 45) En fort
Fremstilling af Frankrigs forskellige Statsforfatninger i Tids-
rummet 1789—1815.. 46) Frankrigs og Englands gjenstige
Forhold i Tidsrummet 1066—1453 (første Afsnit 1066—
1360). 47) Andet Afsnit 1360—1453). 48) De vigtigste
reformatoriske Bestræbelser i den katholske Kirke før Luther.
49) Den engelske Forfatnings Udvikling fra Frihedens Grund-
læggelse ved magna charta til dens fuldkomne Befastigelse
ved the bill of rigths.

Tydsk. A & B. Af Rung's tydsk Læsebog Pag. 50—82, 235—247. Repeteret Formlæren og de vigtigste Afsnit af Syntax. Øvelse i Oversættelser fra Dansk til Tydsk, navnlig efter Borrings franske Stiløvelser. 20 Stile. Desuden have Eleverne efter eget Valg læst større eller mindre Arbeider af forskellige klassiske Forfattere, hvori der er blevne examineret den sidste Time i Maanedens. — **B.** som VII B.

Fransk. A & B. De første 14 Stykker i lette franske Læsestykker af Bjerring, læste og repeterede. Af Borrings Grammatik repeteret Etymologien og læst Syntaxen til Particiippet. 12 Stile, 4 Stykker af Borrings Stiløvelser mundtlig. **B.** Contes du chanoine Schmidt, 52 Sider. 27 Stile.

Engelsk. Morris' English Reading book, udgivet af S. Rosing, fra Side 1—85; 37 Stile. Rosings engelske Formlære.

Religion. Balles Lærebog Cap. 1—4. Luther's Catechismus. Af Herslebs Bibelhistorie 1ste Afsnit af det nye Testamente. Enkelte Stykker af Biblen.

Historie. A & B. Frankrig, England, Tyskland og Nederlandenes Historie, efter Rosfods Lærebog. **B.** Danmarks Historie efter Revolutionen 1660, efter Allens Lærebog. 9 historiske Afhandlinger.

Geographi. Europa og Asien efter Belschows Lærebog.

Naturhistorie. Zoologien repeteret efter Bramsens og Drejers Lærebog, desforuden Prosches Fremstillinger af de dyriske Livsytringer.

Mathematik. P. C. Bergs Ledetraad i Geometrien. Af Sammes alm. Mathematik til Udvivelse af Begrebet Potens.

Tegning, som 7de Klasse.

Regning. A & B. Repetition af det Foregaaende samt Decimalregning og Procentregning. **B.** Beregning af Mynt, Maal og Vægt i Sammenligning med de danske Forhold, samt kombinerede Hovedregningsopgaver. Til ubestemte Tider have Eleverne fået opgivet Exempler til skriftlig Udarbejdelse hjemme.

3te Klasse.

Latin. Af Borgens Lærebog de 50 første Småfortællinger; af Cæsar om den galliske Krig 25 Kap. af den første Bog. I Grammatik er Formlæren gjennemgaaet, og det Meste, af hvad der ifjor blev forbigaact, læst med iaar. Henved 80 Stile.

Græsk. Af Bergs Schema til den græske Formlære og Sammes græske Lærebog for de første Begyndere indtil Verberne paa μι. 1 eller 2 Gange ugentlig er skriftlig oversat de i Forveien gjennemgaaede stykker af Lærebogen.

Dansk. Af Borgens Veiledning til Affattelse af Udarbeidelser i Modersmalet ere flere Lektioner gjennemgaaede. Vojesens danske Sproglære. Sneedorff Birchs Retskrivningslære til 2det Tillæg. Af Holsts poetiske Lærebog ere 9 Digte lært udenab. Holsts prosaiske Lærebog er blevet benyttet til Oplesning og Analyse. 1 Stil ugentlig. Følgende Stileopgaver ere givne: 13 Stile efter „Borgens Veiledning“. (Udarbeidelser). 14) En Nat ombord paa et Dampfssib i Stormveir. 15) En Beskrivelse af Kongens Nytorv. 16) En Ildlos. 17) En Beskrivelse af det Indre af Frue Kirke (eller den mosaiske Kirke). 18) De vigtigste Nedskaber til Jordens Dyrkelse. 19) Hvorledes jeg tilbragte min Fødselsdag. 20) En Jagt. 21) en Ridderborg. 22) En Karavane. 23) Mit Værelse. 24) Et Tordenveir. 25) Udsigt fra Borden over Vesterport. 26) En Hær paa Flugt. 27) Livet ombord paa en Drøgsmænd. 28) En Føraarsdag. 29) Et Bæddelob. 30) Paa Gaden ved Midnat. 31) En Hvalfisfangst. 32) En Reise paa en Jernbane. 33) Fernets Nutte. 34) En Malerisamling. 35) Efter Hjemkomsten fra en lang Reise. (I Brevform). 36) Thor henter sin Hammer. 37) Papirets Brug. 38) Hvorledes jeg helst tilbringer mine Fritimer. 39) En Flaade under Opseiling.

Tydsf. A. og B. Af Nungs større Lærebog: Benedig 221—28, Neapel 228—35, die Helvetier 247—54; tillige er i Årets Læb læst cursorisk: Manfred 263—76, die Schlacht

bei Leipzig 299—307, die Schlacht bei Kesseldorf 307—315. Grammatik. Formlæren. Af Nyt Læren om Kønnet, og om de sammensatte Verber. Analyse af Sætningen. 1 Stil hveranden Uge.

B. Oversættelse: cursorist i Lærebogen: 84—90, 126—135. 1 Version om Ugen, hvortil den tydste Text lærtes udenad, hvilken tillige anvendtes til Analyse af Sætningen. 1 Stil om Ugen. Mundtlige Øvelser i at oversætte fra Dansk til Tydss.

Anm. Stilene i begge Klasserne bestode for det meste af Sætninger, som indeholdt en Anvendelse af det nylig i Grammatiken lærte, uafhængig af nogen trykt Stilsølse.

Fransk. A. og B. Af Vilh. Bjerrings franske Lærebog hele L'histoire du petit Jeannot. Af Grammatiken Formlæren efter Borrings franske Grammatik; af Borrings franske Stilsøller den første Afdeling, oversat saavel skriftlig som mundtlig.

B. har læst de 20 første Sider af Borrings franske Lærebog for Mellemklasser og af samme Forfatters Stilsøller den anden Afdelings ulige Nummere indtil Nr. 23. 1 Stil ugentlig.

Engelsk. Mariboes „Engelske Lærebog efter en ny Methode“: The History of little Jack fra det 5de Stykke og Bogen ud, samt de 20 Fabler. Rosings engelske Formlære. 33 Stile.

Religion. Valles Lærebog 6, 7, 8 Cap. Herslebs Bibelhistorie fra Dommernes Periode til det nye Testament. Luthers Catechismus og nogle Psalmer.

Historie. A. og B. Middelalderens Historie efter Bohrs Lærebog.

B. Danmarks Historie indtil Kalmarunionen efter Allens Lærebog.

Geografi. Den almindelige Indledning og hele Europa efter Velschows Lærebog.

Naturhistorie. Botaniken efter Bramsens og Drejers Lærebog.

Mathematik. P. C. Bergs methodisk ordnede Opgaver § 1—22. Samme Forfatters Ledetraad ved den første geometriske Undervisning § 1—42 og § 57—63.

Regning. Repetition af Brok og Reguladetri. Kombinerede Opgaver til Indøvelse deraf; omvendt og sammensat Reguladetri. Hovedregning.

Tegning. Frihaandstegning efter Fortegninger, Baser og Klodser. Geometrisk Tegning. Neglerne efter Diktat.

4de Klasse.

Latin. Borgens latinske Læsebog til det 47de Stykke. Madvigs latinske Sproglære med Forbigaaelse, af hvad der henvører til de græske Former, Kap. 9, 16 og 23, tilligemed de fleste Anmærkninger og det mere Specielle. I 3 Stile ugentlig er oversat de iforveien mundtlig gjennemgaaede Stykker af Læsebogen.

Dansk. Af Dehlenschlägers nordiske Oldsagn ere Hother, Auileth, Uffo hin Spage, Stærkodder og Hagbarth og Signe, af B. desuden Harald Hildetand og Erik den Beltalende, benyttede til Oplæsning og Fortælling. Af Barfoeds poetiske Læsebog ere 8 Digte lært udenad og gjennemgaaede. Bojesens danske Sproglære. Til Sætnings-Analyse er benyttet Holsts prosaiske Læsebog. De første Lektioner af Borgens Veiledning ere blevne gjennemgaaede. 1 Stil ugentlig. Følgende Stileopgaver: 13 Diktatstile. 11 Stile efter opgivne Ord. 25) En Fodtour. 26) Fastelavnsloier. 27) Hestens Nyte. 28) Frederiksberg Have. 29) Kort Indhold af Sagnet om Hagbarth og Signe. 30) En Fortælling om Dyreplageri. 31) Et Børnebal. 32) Efter „Borgens Veiledning“ 3die Lektion Nr 12, 13, 14. 33) En Flyttedags Ubehageligheder. 34) En Kanetour. 35) En Beskrivelse af Rosenborg, set udenfra. 36) Af „Borgens Veiledning“ 3die Lektion Nr. 1—8. 37) En Fortælling om Overfald af Sorøvere. 38) Bore Sandser og deres Brug. 39) En Aften i Tivoli. 40) Om Hundens Egenstaber.

Tydsf. Rung's større Læsebog Pag. 6—16, 19—34,

143—150. Dette Pensum er læst og repeteret. Desuden er i Årets Læb læst fra Pag. 202 — 221. Grammatik. Formlæren efter Rung, de uregelmæssige Verber. 1 Stil ugentlig.

Franſk A & B. Af Bjerrings Læsebog 20 Fabler og Petit Jeannot til Stykket 67. Af Borrings fr. Gram. hele Formlæren; af Borrings Stileøvelser indtil de passive Verber. **B.** Hele Petit Jeannot og Stileøvelser til de uregelmæssige Verber. I en særskilt Time er hveranden Gang skrevet en Diktatstil, hveranden Gang givet Anvisning til Stilskrivning.

Engelsk. Oversættelse i Mariboes Læsebog: the history of little Jack Pag. 1—42. 12 Fabler. Hele Nossings Formlære undtagen de uregelrette Verber. 28 Stile.

Religion. Balles Lærebog Kap. 1 — 4. I Herslebs bibelske Historie det gamle Testamente 4 Perioder. Luthers Catechismus og nogle Psalmer.

Historie. Den gamle Historie efter Bohrs Lærebog.

Geographi. Den almindelige Indledning og Europa til den pyrenæiske Halvø, efter Welschows Lærebog.

Naturhistorie. Amphibierne, Fiskene og Ledbedyrene til Arachniderne efter Bramsens og Drejers Lærebog.

Regning. Repetition af det i 3die Klasse lærtte samt Reguladetri i Brof. Hovedregning.

Tegning. Som 5te Klasse.

3die Klasse.

Dansk. Sætningsanalyse 1 Time ugentlig efter Mallings "store og gode Handlinger." Øvelser i Oplosning dels i Dehleßchlægers nordiske Oldsager, dels i Malling. Efter Oppermanns Schema blev gjennemgaet Ordklasserne og Sætningslæren, forsaavidt den enkelte Sætning angaaer, samt mundtlig meddelt det Bigtigste om Interpunktionen. Af nordiske Oldsagn blev lært og fortalt: Uffe hin Spage, Hervors Saga, Fridthiof og Amleths Saga. Af Bar-

foeds poet. Læsebog lærtes 15 større Digte udenad. Stil efter Diftat 1 Gang ugentlig, ialt 44 Stile.

Tydsf. I Nungs mellemste tydsske Læsebog læst Pag. 111—151 og 173—182. Lært udenad 6 større Digte. I Nungs Formlære gjennemgaaet Alt til de uregelmæssige Verber samt lært Præpositionerne. Skriftlige Øvelser i Declination og Konjugation paa Tavlen 1 à 2 Gange om Maanedens 40 Stile.

Fransk. Af Borring's ABC instructif Pag. 1—55 fra Fransk til Dansk og omvendt. Af Borring's fortatte Sproglære hele den etymologiske Deel med Undtagelse af Negler for Kønnet og de uregelmæssige Verber. 50 Af-skriftstile.

Religion. Berels Bibelhistorie fra 4de Hovedstykke Side 125 og ud. Udvalgte Hovedstykker af Apostlenes Gjerninger. Psalme 149, 371, 561, 571, 578, 590, 605, 606, 608.

Historie. Bohrs Lærebog i den gamle Historie til Aar 301.

Geographi. Ingerslevs mindre Lærebog.

Naturhistorie. Bramsen & Dresers Lærebog. Indledning til Zoologien, Pattedyr og Fugle.

Regning. De 4 Species i Brok; Reduktion og Resolution, Hovedregning.

Tegning. Frihaandstegning efter Fortegning, Baser og Klodser.

2den Klasse.

Dansk. Dansk Læsebog for de lavere klasser af Funch, Rosgind og Warburg. Barfoeds poetiske Læsebog. I to ugentlige Timer Oplæsning; i to Timer ugentlig Fortælling af Stykker i Læsebogen, som ere lært hjemme: 1—7, 17, 18, 37—40, 88, 90; en Time danske Vers, dels efter Barfoeds Læsebog Nr. 67, 192, 223, 225, 266; dels af Funchs Læsebog Nr. 29, 37, 48, 49, 52, 55, 56. I en ugentlig Time Stil efter Diftat paa Skolen, og Afskriftsstil hver 14de Dag hjemme, ialt 64 Stile. En Time ugentlig have Disci-

plene selv maattet rette Feilene i deres Stile under Lærerens Veiledning. Af Sætningslæren er den enkelte Sætning og de viktigste Taledele gjennemgaaet.

Tydsf. Af Rungs t. Læseb. pag. 55—99. Af Rungs Gram. Substant., Adjct., Pronominers Deklination, 1 ugentlig Diktatstil og en Afskriftsstil hver 14de Dag hjemme, ialt 55 Stile. Endel Vers lært udenad.

Religion. Berels Bibelhistorie. Det nye Testam. til 4de Hovedstykke, Pintsefesten. Psalmerne 149, 445, 561, 568, 571, 572, 578, 590.

Historie. Af Bohrs Lærebog i den gamle Historie: Stykkerne Babylon, Phoenicerne, Romulus, Cyrus, Egypterne og Cambyses, Lucius Junius Brutus, Slaget ved Thermopylae med sin Indledning, Hanibal.

Geographi. Belschows Lærebog. Indledning til alle Verdensdele. Danmark, Norge og Sverrig.

Naturhistorie. Efter Strøms Lærebog: Pattedyr og Fugle.

Regning. De 4 Species i bencvnte Tal med tilsvarende Hovedregningssøvelser.

Tegning. Begyndelsesgrundene af geometrisk Tegning samt Tegning efter Klodser og Fortegninger.

Iste Klasse.

Dansk. Molbechs danske Læsebog i Prosa. Deraf er læst 100 Sider. Hver Dag er der anvendt 1 Time paa Læsning, hvorved der er lagt Bind paa et tydeligt og noisagtigt Foredrag, som er indovet i Forbindelse med Staveøvelser. Omrent 16 Stykker ere fortalte udenad. Det Læste og Lærite er stadig forklaret. Af Holsts Småadigte til Udenabslæsning ere lærite udenad 16 Digte og gjort Nede for deres Indhold. I den sidste Halvdel af Skoleaaret er der 3 Gange ugentlig afverlende skrevet Afskrifter og Diktatstile ialt 50, som efter at være høit rettede paa Skolen ere blevne gjennemførte af Læreren hjemme og bedomte baade med Hensyn paa Stil og Rettelse.

Tydsk. Øvelser i Udtalen bleve foretagne dels enkeltvis dels chorvis. Af Hallagers Læsebog oversettes forfra til Pag. 54.

Religion. Daugaards og Stockholms Bibelhist. forfra til det sediske Niges Deling S. 70. Ps. 22. 42. 473. 506. 560. 571.

Geographi. Blanckensteinerjs Atlas. Bandet paa Jorden. En Udsigt over Jorden i physisk og klimatisk Henseende. Et Omrids af de vigtigste politiske Inddelinger.

Regning. De 4 Species i rene Tal saavel mundtlig som skriftlig.

Forberedelsesklassen.

„Malet for Forberedelsesklassen har været: at udvikle og fremme en umiddelbar Fornemmelse af den Orden og Nøagtighed, den Lydighed og Interesse, som en Discipels Skoleliv udkræver; at fremme den naturlige Begrebsudvikling saavidt, at Modtagelighed er tilstede for den Dannelse, Undervisningen i 1ste Klasse byder, saa at den hverken ved sit Indhold eller sin Form besværer Disciplen, og at gjøre dette saaledes, at paa den ene Side Barnet vel var sig Forskellen mellem Leg og Undervisning, mellem Spøg og Alvor bevidst, og paa den anden Side ikke opgav Noget af den Livlighed og Friskhed, som baade er det barnlige Væsen naturlig og danner det nødvendige Grundlag for den Kunst at deltage i, hvad Klassens Helhed foretager sig, eller for Opmærksomheden ved Undervisningen.“ Saaledes fremstillede jeg i et tidligere Program et Omrids af det Maal, jeg havde stillet Forberedelsesklassen. Med Hensyn til Opgavens Løsning vil jeg i Hovedsagen henvisse til det tidligere Program og her kun tilføje, hvad et nyt Skoleaars Erfaring giver Anledning til.

Dansk. Til Læsning er benyttet Borgens og Nungs ABE samt Funchs, Røginds og Warburgs Læsebog. Ifølge deres tidligere eller sildigere Indtræden i Klassen have de forskellige Partier læst: det mindste Parti til S. 11, det næst-

mindste til S. 50, det midterste til S. 76, det næstøverste Parti har læst ABC'en ud og derpaa af Funchs Læsebog Stykerne Nr. 4, 15, 45—46, 51, samt af Versene Nr. 1, 21, 24, 26. Øverste Parti begyndte strax med at læse rent og har derfor foruden ABC'en af Læsebogen gjennemgaaet Nr. 1—7, 10—11, 14—15, 17, 20, 28, 30—33, 42—47, 53—54, 59—60, 65, 67—68, 84, 94—96, og af Versene Nr. 1—17, 21, 24, 26.

Stavningen, som i Begyndelsen gaaer forud og siden slutter sig til Læsningen, er ogsaa hos de to første Partier fornemmelig blevet indøvet ved efter Hukommelsen at affrise de Vers, der efter Bogen ere lært udenad hjemme; undertiden er der ogsaa anvendt Diktat af tidligere læste Stykker. Stavningen er endelig blevet besordret ved Affrivning efter Bogen, tildels efter Forfrift, Noget der ogsaa har indvirket fordelagtigt paa Skjønskrivningen, da det er paaset, at Trekkene vare smukke og Bogstaverne vel adskilte. Affrivningen har været en god Vibeffjæltigelse for dem, der ikke examineredes; undertiden rettede de flinkere Disciple de mindre Flinkes Afskrift. I Fortælling er Begyndelsen stet med lettere Fabler, dernæst fulgte Fortællinger med en simpel Traad, som funde gjøre Fordring paa Børnenes Deltagelse og vække Indbildningskraften uden at hidse den, idet Sagen dreiede sig om Gjenstande, der vare Børnene bekjendte af Erfaring eller dog ved Afsbildninger. Endelig fulgte enkelte sværere, mere indviklede Fortællinger. Dog kom disse tre Klasser af Fortællinger ikke udelukkende i den her angivne Orden; Afverling er vigtig; desuden er det ved den hyppige Tilkommen af nye Disciple nødvendigt ogsaa at sørge for disses Tary. Gjentagelser af de samme Fortællinger have meget undtagelsesvis fundet Sted. Fortællingerne have ikke været anlagte paa at høffes med stræng Nsiagtighed, hvilket ogsaa vilde være vanskeligt, da Barnet ikke har nogen Bog, det kan tye til for at indprænte sig Historien; Formalet er egentlig at øve Barnet i at følge et samlet Foredrag med Opmærksomhed og opfatte det saaledes, at Indholdet kan

gjengives med dets egne Ord. Korrektheden i Udtrykket paa-ses tillige. Af Vers ere enkelte læerte ved at fremfiges; de fleste efter Læsebogen.

Barnets Overgang til Dreng fremstilles i Forberedelsesklassen ved den større Travlhed og praktiske Virksomhed, der mod Slutningen af Skoleaaret træder istedetfor den tidligere rolige Beskjæftigelse, der har sit Maal og sin Tilfredsstillelse i sig selv, medens den ikke saa meget lægger Bind paa en bestemt Kunstdabsmasse, der skal naaes. Denne Forandring ytrer sig deri, at Fortælling, som er et Slags Underholdning, bliver sjeldnere og sjeldnere, ja til Slutning ophører med Undtagelse af enkelte af de tidligere fortalte Historier, der opfriskes lejlighedsvis. Istedet træder tildels den mundtlige Gjengivelse af Lectiens Indhold, stykkevis eller det Hele paa engang.

Regning. I Begyndelsen af Skoleaaret øvedes Barnene i at tælle for hverandre indbyrdes, skrive Tal og ved Hjælp af Streger addere og subtrahere med efterhaanden større Tal: de Videstkomne naaede til Noget over 2000. De forskellige Partier afvælde med disse Øvelser og med Læsningen; for at Regneundervisningen ikke skulde lide under at betragtes som en Vibeskæftigelse ved Læseundervisningen, anvendtes i den sidste Halvdel af Skoleaaret særegne paa Schemaet angivne Timer til Regneundervisningen. Læreren har søgt ved sin Fremgangsmaade at frembringe Anstuelighed og lære Barnet at blive sig bevidst, hvad det foretog sig. Nærmeest folgende Schnelloths Lærebog er første Parti kommet omrent til S. 10, andet Parti til S. 6. Tabellen er i Begyndelsen af Aaret indøvet mechanisk, senere middelbart ved at regne; denne Repetition ligesom illustrerede Tabellen for de Ældre.

Skriftskrivningen er behandlet efter samme Methode som tidligere. En speciel Opmærksomhed er henvendt ei blot paa Pennens og Haandens, men paa hele Legemets Holdning; Bogstaverne ere indøvede efter deres genetiske Gradfolge, saaledes som det ved Lærerens Forstrift, især paa den store

Tavle, er blevet Disciplene anvist. Tafken er anvendt for at regulere Undervisningen.

Bed den offentlige Examen i Aaret 1846 var Discipeltallet 160. Umiddelbart efter Examen og i Skoleaarets Løb udgik 26, indkom 58. Antallet er saaledes nu 192, der ere fordele paa følgende Maade i Klasserne:

8de Kl. 16.
7de — 14 (6 Realdisciple).
6te — 17 (6 — —).
5te — 21 (12 — —).
4de — 28 (13 — —).
3die — 24.
2den — 25.
1ste — 26.
Forbered. — 21.
192.

Torsdagen d. 15de Juli Kl. 4 prøves i Skolens Lokale i Værelset Nr. IV de til Optagelse anmeldte Disciple.

Fredagen d. 16de Juli om Eftermiddagen Kl. 5, besjendt-
giøres Examens Udfald og Omflytning foretages.

Derefter begynde Sommerferierne, som vedvare til Tirs-
dagen den 10de August, da det nye Skoleaar tager sin Be-
gynELSE.

Den mundtlige Afgangsprøve for Kandidaterne til Examen Artium vil finde Sted den 12te, 13de, 16de og 17de Aug.
om Eftermiddagen Kl. 4—8.

Enhver, der interesserer sig for Skolen, navnlig Di-
sciplenes Forældre og Foresatte, indbydes til at bære saavel
Examen som Slutningshøstideligheden Fredagen den 16de
Juli med deres Nærværelse.

S. G. Bohe.

E x a m e n s - S c h e m a.

Skriftlig Examen.

Mundtlig Gramen.

Nr.	Mandagen den 12te Juli.	Nr.
2.	8-9. Latin VII A.	4. 8-10. Dansk V.
10-12.	Græst VIA.	10-12½. Dansk II.
12-2.	Græst VIII.	12½-2. Dansk VI.
4-7.	Fransk V.	4-7. Tydsk IV.
7-8.	Fransk VIII.	

I det næste Skoleaar ville følgende Bøger blive brugte:

Førberedelsesklassen. B. A. Borgens og Nungs ABC, i Slutningen af Aaret Kl. Funchs Læsebog.

Første Klasse. Funchs Læsebog. Holst's lille Versebog. Nungs lille tydste Læsebog. Daugaards og Stockholms Bibelhistorie. Blan-kensteiners Atlas.

Anden Klasse. Molbechs danske Læsebog. Holst's lille Versebog. Nungs tydste Læsebog til Brug ved den første Undervisning. Nungs tydste Grammatik. Daugaards og Stockholms Bibelhistorie. Bohrs Lærebog i den gamle Historie. Belschows Geographi, sidste Udgave. Stroms Naturhistorie om Pattedyr og fugle. Blan-kensteiners Atlas.

Tredie Klasse. Funchs danske Læsebog. Barfoeds poetiske Læsebog. Oppermanns danske Grammatik. Dehlenschlägers nordiske Oldsagn. Nungs tydste Læsebog til Brug ved den første Undervisning. Nungs Grammatik. Hallagers franske ABC ved Borrings. Borrings franske Grammatik 6te Udgave. Bohrs Lærebog i den gamle Historie. Belschows Geographi sidste Udgave. Det nye Testamente. Berels Bi-belhistorie. Catechismus. Psalmebog. Drejers og Bramsens Zoologi og Botanik. Blan-kensteiners Atlas.

Fjerde Klasse. A & B. Holst's pros. Læsebog. Dehlenschlägers nordiske Oldsagn. Barfoeds poet. Læsebog. Oppermanns danske Grammatik. Borgens Veileitung. Nungs tydste Grammatik. Borrings franske Grammatik. Histoire du petit Jeannot. Belschows Geographi. Valles Lærebog. Herslebs store Bibelhistorie. Ny Testamente. Psalmebog. Drejers & Bramsens Zoologi og Botanik. Blan-kensteiners Atlas. A alene: Borgens latinske Læsebog. Madvigs Grammatik. B alene: Mariboes lille Jack (Udg. fra 1842). Rosings Grammatik. Ingerslevs franske Stiløvelser. — Læsebogen ved Undervis-ningen i Tydsk er endnu ikke bestemt, foreløbig beholdes den tidligere brugte.

Femte Klasse. A & B. Holst's pros. og poet. Læsebog. Benthiens Grammatik. Borgens Veileitung. Sneedorff-Buchs Retskrivningslære. Nungs st. Gram. Borrings franske Gram. 6te Udg. Valles Lærebog. Herslebs st. Bibelhistorie. Bramsens og Drejers Zoologi og Botanik. Belschows Geographi. Bergs Ledetraad i den geometriske Undervisning. Bergs methodist ordnede Opgaver til den forb. mathemat. Undervisning. Bohrs Lærebog i Middelalderens Historie. Blan-kensteiners Atlas. Læsebog i Tydsk er endnu ikke bestemt; foreløbig beholdes den tidligere brugte. A alene: Casar ed. Held. Madvigs Grammatik. Bergs gr. Læsebog for 1ste Aars Kursus. Bergs Schema til den gr. Formlære. B alene: Allens Lærebog i Danmarks Historie. Mariboes lille Jack. Rosings Grammatik.

Sjette Klasse. A & B. Holst's pros. og poet. Læreb. Benzien's Grammatik. Sneedorff-Birchs Retskrivningslære. Borgens Veileitung. Rungs st. t. Læreb. Rungs Gram. Bjerrings fr. Læsestykker 1841 m. Oversættelse. Borring's fr. Gram. Borring's Stiløvelser. Herslebs Bibelhistorie. Kosods Udtog af Historien. Belschows Geogr. Bergs Ledetræad i den geom. Undervisning. Bergs meth. ordnede Opgaver. Blankensteiners Atlas. Balles Lærebog. A alene: Cæsar ed. Held. Ciceros Taler ved Madvig. Madvigs Gram. Bergs Lærebog for Det Ylars Kursus. Tregders gr. Gram. Georges og Arnesens Lexica. B alene: Rosings engelske Læsestykker 1844. Rosings Gram. Allens Lærebog i Danmarks Historie. Bresemanns st. t. Gram.

Syvende Klasse. A & B. Borgens Veileitung. Sneedorff-Birchs Retskrivningslære. Benzien's Gram. Holst's pros. og poet. Lærebog. Rungs st. t. Lærebog. Rungs t. Gram. Rungs Syntax. Bjerrings recueil med Oversættelse. La columba et la Mosaique par Merimée. Borring's Stiløvelser sidste Udg. Borring's Gram. Balles Lærebog. Herslebs Bibelhist. Kosods Udtog af Hist. Belschows Geogr. Et Atlas. Bergs Geometri og Arithm. A alene. Ciceros Taler ed. Madvig. Gallust ed. Bojesen. Terents ed. Elberling. Madvigs Gram. Bojesens Antiquiteter. Morits Mythologi. Nogle Stykker af Homer ved Berg. Xenophons Hellenica ed. Ster. Bergs Opgaver til at oversætte fra Dansk til Græst. Madvigs Syntax. Tregders Gram. B alene. Mariboes Gram. The sketch book by W. Irving (Tauchnitz edition).

Ottende Klasse. Livius ed. Møller Idie Pent. Horats, Orells mindre Udgave. Virgil. Cic. de off. ed. Zumpt. Madvigs Gram. Heinrichsens Opgaver til Oversættelse fra Latin til Dansk. Bojesens gr. og lat. Antiquiteter. Morits Mythologi. Bergs „nogle attiske Taler.“ Bergs syntaktiske Exempelssamling. Homers Iliade. Xenophons Symposium. (Stereotyp- eller Sauppes Udgave. Langes og Tregders Gram. Madvigs græske Syntax. Genesis. Lindbergs Gram. og Analyse. Borgens Veileitung til Udarbeidelser. Rungs st. t. Læreb. Rungs Formlære og Syntax. Bjerrings lectures françaises sidste Udg. med Oversættelse. Borring's Gram. og Stiløvelser. Kosods Udtog af Historien. Belschows Geogr. Balles Lærebog. Herslebs store Bibelhistorie. Novum Testamentum. Bergs Geom. og Arithm. Georges og Arnesens Lexica. Blankensteiners Atlas.